

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران یک‌شنبه ۷ خرداد ۱۴۰۲ – ۸ ذی‌القعده ۱۴۴۴ سال بیست‌وپنجم – شماره ۶۲۶۵ – ۱۶ صفحه قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سرمقاله

مشارکت و استصواب

عبدالله گنجی کارشناس سیاسی

ریاست‌جمهوری ۱۴۰۰ را به علت وجود نظارت استصوابی شورای نگهبان می‌دانند. عنوان نظارت شورای نگهبان سال‌هاست محل مناقشه است و همان‌هایی که می‌خواهند سر به تن جمهوری اسلامی نمایند بارها هشدار داده‌اند که این نظارت به نابودی نظام و دور شدن مردم از آن منجر می‌شود. در این نوشته به ماهیت نظارت استصوابی و حسن و عیب آن وارد نمی‌شویم و موضوع ما نیست،اما با دو سؤال به این منطق می‌پردازیم که قبل از نظارت استصوابی که در سال ۱۳۷۴ میلادی پنجم به تصویب رسیده‌است (و محل مناقشه است) طور دیگری عمل می‌شده‌است؟ و سؤال دوم اینکه بعد از مصوبه مذکور مشارکت مردم در انتخابات‌افت کرده‌است؟ راستی تاکنون کسی قبل و بعد اجرای این قانون را مقایسه کرده‌است، آیا تفاوتی مشاهده شده‌است؟

اگر کسی مدعی است که از مقطعی قانون انتخابات به نظارت استصوابی تغییر کرده این زمان ۱۳۷۴ است و اعمال آن از ریاست‌جمهوری هفتم (خاتمی) و مجلس ششم (زمتان ۱۳۷۸) بوده‌است.ابتدا به سؤال اول پاسخ می‌دهیم که آیا قبل از این موعد، انتخابات به شکل دیگری بوده‌است و ناگهان ریل عوض شده‌است؟

منظور از نظارت استصوابی یعنی «نظارت بر همه مراحل انتخابات از ثبت‌نام تا تأیید انتخابات» در اصطلاح حقوقی از واژه «تمامی مراحل» استفاده می‌شود و این مورد نقد عمده اصلاح‌طلبان است، سؤال این است که این نوع نظارت از مجلس پنجم به بعد اعمال شده‌است؟ خیر، حتی در مصوبه ۵۹/۱۷/۳ مجلس و در ماده ۱۳ آن آمده‌است «هیئت مرکزی نظارت بر تمامی مراحل انتخابات… نظر دارد» و در مصوبه مجلس مجدد در سال ۱۳۶۴ آمده‌است «نظارت بر انتخابات مجلس بر عهده شورای نگهبان می‌باشد. این نظارت عام و تمام‌مراحل و در کلیه امور مربوط به انتخابات جاری است.» ۱۳۶۵/۹/۵ باز به همین ماده ۳ تأکید می‌شود و در مجلس چهارم در فروردین ۱۳۷۱ اعمال نظارت استصوابی بارز می‌شود. در مجلس دوم نیز در ۱۳۶۳/۱۲/۶ اعضای نهضت آزادی و جبهه ملی و… رد صلاحیت می‌شوند. مرحوم یازگان در ریاست جمهوری ۱۳۶۴ رد می‌شودوامام نیز سکوت می‌کنند.در انتخابات ریاست‌جمهوری نیز چنین است. در انتخابات دوم ریاست‌جمهوری ۷۱ نفر ثبت‌نام و چهار نفر تأیید می‌شوند. در ریاست‌جمهوری سوم ۶۴ نفر ثبت‌نام و چهار نفر تأیید می‌شوند. دوره چهارم ۵۰ نفر ثبت‌نام و سه نفر تأیید می‌شوند و در دوره پنجم ریاست جمهوری ۷۹ نفر ثبت‌نام و دو نفر تأیید می‌گردند.پس می‌بینیم که نظارت استصوابی به صورت جدی هم از اول هست (نظارت عام بر همه مراحل) و هم در اجرا قابل تأیید است. در مجلس نیز گروه‌های همسو با نهضت آزادی رد می‌شوند اما از مجلس چهارم این اتفاق برای جناح‌های درون نظام می‌افتد. حال آنکه قانون مشهور مدنظر در مجلس پنجم تصویب شده‌است. پس نظارت استصوابی از بدو انتخابات در جمهوری اسلامی بوده‌است و ربطی به مصوبه سال ۱۳۷۴ ندارد. ما اجرا قبل‌نام آن شنیده نمی‌شدد و کمتر مورد اعتراض بود؛ چون تجدیدنظر طلبان (به جز نهضت آزادی و همسویان) در معرکه انتخابات با مانع مواجه نبودند. بنابراین تأییدی که نگاهشان به اسلام سیاسی یا جمهوری اسلامی تغییر کرده و دنبال دموکراسی و عقبنشینی دین از سیاست و سیاست از فرهنگ بودند رد می‌شدند و این ربطی به ماهیت قانون نداشت اما در پاره سؤال دوم اینکه آیا مشارکت با نظارت استصوابی پایین آمده‌است؟

ابتدا ریاست جمهوری را بر برس می‌کنیم. طبق نظر منتقدان تا قبل از ریاست جمهوری هفتم (خاتمی) (۱۳۷۶) نظارت استصوابی نبوده‌است. در شش دوره انتخابات ریاست جمهوری مشارکت مردم ۶۳/۵۴ درصد بوده‌است و از زمانی که نظارت استصوابی اعمال شده (حتی با انتخابات ۴۸ درصدی (۱۴۰۰) با میانگین هفت درصد مشارکت ۶۹/۹۸ (خوانبند ۰۷۰درصد) بوده‌است. پس بعد از نظارت استصوابی رشد حدود ۶/۵ درصدی مشارکت هم داشته‌ایم. به مجلس برگردیم. میانگین مشارکت از مجلس اول تا مجلس پنجم که بدون نظارت استصوابی بوده حدود ۶۱ درصد است و از مجلس ششم تا یازدهم که نظارت استصوابی بوده است بدون لحاظ انتخابات ۱۳۹۸ (کرونا و بارضایتی اقتصادی) ۵۹/۹۱ درصد بوده‌است، یعنی بیش از یک درصد کاهش داشته‌است و اگر انتخابات ۱۳۹۸، لحاظ کنیم ۴ درصد کاهش مشارکت بعد از نظارت استصوابی داشته‌ایم. [بقیه در صفحه ۲

«جوان» چرایی ضرورت جلوگیری از فرار مالیاتی مشاغل خاص را واکاوی می کند

فرار مالیاتی خاص!

عمده فرار مالیاتی مشاغل در بخش مشاغل خاص با درآمدهای بسیار بالا نظیر آرایشگاه‌های زیبایی زنانه، پزشکان، وکلا، رستوران داران، پلافروشان، آهن فروشان و بنگاه‌های املاک است که با استفاده از ضعف قانونی بزرگ در تبصره ماده ۱۰۰ اقدام به دور زدن سازمان امور مالیاتی و پرداخت مالیات توافقی و غیردقیق می‌کنند و بدین شکل فرار مالیاتی بزرگی در این بخش در حال وقوع است |صفحه ۱۲

◀ مردم، مدیران، کارشناسان، دلسوزان و هرکس را که ببینی از وضع دوقطبی تعلیم و تربیت نگران است. چه کسی پس مقصر است؟! |سراسبزی|ایسنا

ماجراجویی طالبان در مرز ایران

دبروز گفت که در این حادثه سه پایگاه مرزی ایران با طرف افغانستانی در گیر شد که تعدادی از مرزبانان ما نیز مجروح شده‌اند. به گفته همتی، درگیری از سوی نیروهای مرزی طالبان آغاز شده و در ادامه تویخانه ارتش جمهوری اسلامی نیز فعال شده است. این در حالی است که «عبدالنافع تکور» سخنگوی وزارت کشور طالبان مدعی است که در ولایت نیرمروز نیروهای مرزبانی ایرانی به طرف افغانستان شلیک کردند که با واکنش متقابل مواجه شدند! منابع رسمی شهادت دو مرزبان ایرانی را دبروز تأیید کردند، در حالی که گفته می‌شود چند نفر نیز زخمی شده‌اند. طرف طالبان نیز کشته شدن یکی از نیروهای خود و زخمی شدن چند تن دیگر را تأیید کرده است. سردار احمدرضا اردان، فرمانده کل انتظامی کشور، دستور قاطع لازم، به مرزبانان و ایلاغ و تأکید کرد که شجاعانه و قاطعانه از مرزها دفاع کنند و به هیچ احدی اجازه تعدی و نزدیک شدن به مرزها را ندهند. در این دستور تأکید شده‌است که نیروهای مرزی جمهوری اسلامی ایران به هر گونه تعدی و تعرض مرزی قاطعانه پاسخ خواهند داد و حاکمان فعلی افغانستان باید در

اردوغان پیروز احتمالی انتخابات امروز

انتخابات به دست بیاورد. آخرین نظرسنجی که بنیاد تحقیقات ترکیه آن را انجام داده و روزنامه حریت آن را منتشر کرده، نشان می‌دهد که اردوغان با کسب ۵۳٫۷ درصد آرا در دور دوم انتخابات ریاست جمهوری این کشور پیروز خواهد شد.. بیش از ۳ هزار نفر دارای ۱۸ سال و بالاتر، از ۲۶ منطقه که واجد شرایط رأی دادن و مساکن ترکیه بوده‌اند، در این نظر سنجی شرکت کردند |صفحه ۱۵

یادداشت:اجتماعی دکتر محسن رزدادی

برنامه هفتم نشانی از ایدئولوژی مشخص ندارد

مهم‌ترین ایراد عمومی برنامه‌های توسعه فاصله هدف‌گذاری‌ها با واقعیت‌های موجود است. سنتی تاکارآمد و عادت غلط بین سیاستگذاران جاری است که تصور می‌کنند اگر اهداف بسیار عالی و فراتر از واقعیت‌های موجود انتخاب شود، احتمالاً پیشرفت، مقام تمثیل، یک فرد عادی نباید برنامه سنگین و اهداف المیپکی یک ورزشکار حرفه‌ای را سرلوحه کار خود قرار دهد. زیرا به دلیل ضعف‌ها و کم‌تجربگی‌ها نمی‌تواند این برنامه را اجرا کندو از طرف دیگر برنامه اجراشدنی، سبک و مفید ورزش روزانه افراد عادی را هم از دست می‌دهد |صفحه ۲

فرمانده کل انتظامی در تشریح جزئیات درگیری دبروز گفت که صبح روزشنبه نیروهای طالبان از سمت کشور افغانستان بدون در نظر گرفتن و رعایت قوانین بین‌المللی و حسن همجواری با انواع سلاح میادرت به تیراندازی به پاسگاه ساسولی واقع در حوزه هنگ مرزی زابل کردند که با واکنش قاطعانه مرزبانان مواجه شدند. بعد از تیراندازی‌های طرف طالبان، براساس پروتکل‌های مرزی از سوی مرزباناناشناس» در نقطه صفر مرزی درگیر شده‌اند. در پی شد. اما طرف طالبان مجدداً تیراندازی کرد. مرکز اطلاع‌رسانی مرزبانی سیستان و بلوچستان نیز گفته که نیروهای هنگ مرزی زابل با «افراد مسلح ناشناس» در نقطه صفر مرزی درگیر شده‌اند. در پی این درگیری مرز ابریشم عبور و مرور بسته شده است. در حالی که «مولوی عبدالکبیر» نخست‌وزیر ناهای طی نشستی گفته ما خواستار تداوم روابط مثبت با دیگر کشورهای در پرتو شریعت مستقیم و از خاک افغانستان نیز هیچ کسی تهدید نخواهد شد. حسن همتی، رئیس کمیته امنیت کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس درباره درگیری

احداث «تصفیه‌خانه» علیه فرونشست زمین

چندوجهی و چندجانبه‌ای را در نظر داشته‌باشیم؛ مبارزه با چاه‌های غیرمجاز باید با شدت و جدیت بیا «جوان»: نزدیک بیه ۳۰ هزار حلقه‌چاه غیرمجاز در استان تهران حفر شده و از آنجایی که فرونشست زمین با افت سطح آب زیرزمین در ارتباط است، نقش اینها در کاهش سطح آب زیرزمینی و افزایش فرونشست زمین برای چاه‌ها است. برای مقابله با فرونشست زمین باید مباحث

ویژه‌های جوان

نه انتخابات، نه اعتراضات!

کنال تلگرامی امتداد (ارگان حزب اتحاد ملت) یادداشتی را منتشر کرده که در آن اعتراضات خیابانی را نتیجه ناپدید شدن مردم از صندوق رأی دانسته است.در این یادداشت خواسته‌های آشوبگران تحریف شده و به جای آن خواسته‌های اصلاح‌طلبان بیان شده واهل آشوب هم مردم نامیده شده‌اند

خشم بنیادصهیونیستی از پیشرفت موشکی ایران

بنیاد دفاع از دموکراسی‌ها در گزارشی با اشاره به توانایی‌های راهبردی و تاکتیکی موشک خرمشهر ۴ اذعان کرده‌است که جمهوری اسلامی ایران بزرگ‌ترین و متنوع‌ترین زرادخانه موشکی غرب آسیا را در اختیار دارد که توانمندی گسترده‌ای را به این کشور می‌دهد |صفحه ۲

ماجراجویی طالبان که پس از دستیابی به حکومت در افغانستان به دنبال کسب مشروعیت داخلی است، به درگیری مرزی با ایران منجر شد. روز گذشته، در درگیری مرزی بین مرزبانان ایران با «افراد مسلح ناشناس» مرتبط با طالبان درمرز افغانستان، دو مرزبان ایرانی شهید شدند. این درگیری حوالی ساعت ۱۰ صبح همزمان با تعرض طالبان به مرز ایران اتفاق افتاد که در جریان آن یک نیروی طالبان هم کشته شد. این درگیری مرزی، همزمان با تشدید تنش‌ها بر سر حقایه ایران از رود هیرمند رخ داده‌است. مرزبانی استان سیستان و بلوچستان اعلام کرد که مرزبانان ایرانی صبح دبروز با تعداد مسلح طالبان که قصد ورود به خاک ایران را داشتند درگیر شده‌اند. این درگیری حدود ساعت ۱۰ صبح دبروز زمانی رخ داد که افراد مسلح در منطقه مرزی ولسوالی کنگ ولایت نیرمروز در منطقه «ماکنکی» مرز مشترک ایران و افغانستان قصد ورود به خاک ایران را داشتند که منجر به تبادل آتش و درگیری مسلحانه مرزبانان ایرانی با این افراد شد. سردار قاسم رضایی، جانشین

حوزه جمعیت راه‌حل دقیق و تغییر فرهنگ می‌خواهد

■ سرلشکر باقری در همایش فرماندهان و مسئولان عالی نیروهای مسلح به‌مناسبت روز ملی جوانی جمعیت:انتظار داریم که مراکز علمی و فرهنگی نیروهای مسلح و سایر مرکز دولتی برای ریشه‌یابی اساسی این مسائل، راه‌حل دقیق و قابل اجرا ارائه دهند و در این زمینه گام‌های جدی بردارند ■ سرلشکر سلامی: معاونت نیروی انسانی سپاه دستورالعملی در ۵۰ بند به همراه مشوق‌های لازم در ۹۰ محور برای فرزندان آوری ابلاغ کرده‌است. البته تمام تلاش‌ها در صورتی نتیجه‌بخش خواهد بود که فرهنگ ازدواج و فرزندان‌آوری در جامعه تغییر یابد

رسانه ملی داشتیم اما زبان تبیین نداشتیم

رسانه ملی داشتیم اما زبان تبیین نداشتیم

■ حسن رحیم پور ازغدی: کم‌کاری رسانه‌ای ماباعت شده امروز جوان‌ها بی‌رسند، دستاوردهای زمان شاه بهتر بود یا الان؟ این سؤال به خاطر ضعف رسانه‌های ما است، ما درست عمل نکرده‌ایم

۱۳

مدال‌های آسیا تقدیم به شهید ضرغام و تهرانی مقدم

۴

نهضت ملی مسکن در رهن کارشکنی بانک‌ها

■ طرح نهضت ملی مسکن با چالش‌های مهمی دست‌وپنجم نمی‌می‌کند. جدای از بحث تأمین زمین برای ساخت واحدها مهم‌ترین بحث مدیریت بهای ساخته شده هر واحد است. منابع بانکی در حال حاضر برای تأمین مالی این طرح کفاف نمی‌دهد و احتمالاً در آینده نیز بدتر خواهد شد. طبیعی است، همراهی نکردن شبکه بانکی با طرح ملی مسکن این پروژه ملی را به نتیجه مثبت نمی‌رساند. افزایش بهای تمام‌شده و به تبع آن افزایش میزان آورده متقاضیان فشار مضاعفی را بر دوش آنها وارد خواهد کرد

۱۵

تل آویو در وحشت جنگ «روز قیامت»

■ با وجود اینکه گروه‌های مقاومت نسبت به جنگ‌افروزی رژیم صهیونیستی هشدار داده‌اند که اگر دست از خطا کند، نشان می‌دهد که اردوغان با خودروهايشان را مخدوش می‌کنند، اعلام کرده است ماجراجویی مجدد در منطقه را دارند. روزنامه دی‌یویتی آخرونیوت روز شنبه در گزارشی نوشت که ارتش رژیم صهیونیستی خود را برای سناریوی جنگ «روز قیامت» آماده می‌کند. این روزنامه عنوان کرد که در این جنگ احتمالی جبهه‌های مختلف به ویژه لبنان، سوریه، عراق و ایران مشارکت خواهند داشت و به طور همزمان علیه اسرائیل فعال می‌شوند

نگاه حسن فرامرزی

جواب‌رندانه مالک به مستأجر

■ در یک مناسبات طبیعی هیچ مستأجری به صاحبخانه‌اش زنگ نمی‌زند، بگوید من دلتسوره دارم. مگر صاحبخانه، روانشناس و روانکاو است؟ آدمی که دچار اختلالات اضطرابی و روانی است، در نهایت به یک متخصص مراجعه می‌کند نه قرار دادی که با او بسته‌اید ارتباط دارد و چون در مفاد قرارداد، مستقیم یا غیرمستقیم نبوده‌است مستقیم یا غیرمستقیم مراجعه به صاحبخانه – مستقیم یا غیرمستقیم – به مفاد قراردادی که با او بسته‌اید ارتباط دارد و چون در مفاد قرارداد، مستقیم یا غیرمستقیم نبوده‌است مستقیم یا غیرمستقیم مراجعه به صاحبخانه تا آن‌نگ بزنید بنابراین تماس با صاحبخانه برای اینکه او را در جریان اضطراب و دلتسوره خودمان قرار دهیم، مطلقاً بی‌معناست |صفحه ۲

یادداشت حوادث

حسین فصیحی

مخدوش‌کردن چهره‌قانون

پلیس راهور تهران با هشدار به رانندگانی که پلاک خودروهایشان را مخدوش می‌کنند، اعلام کرده است مخدوش کردن و دستکاری ارقام پلاک جرم است و مجازات شش ماه تا یک سال زندان برای مرتکبان پیش‌بینی شده‌است. هشدار پلیس را می‌توان به عنوان عنصری بازدارنده برای متخلفان در نظر گرفت که به آنها یادآوری می‌کنندعمل متخلفانه‌شان می‌تواند عملی مجرمانه تلقی شود و مجازات حبس برایشان به دنبال داشته باشد، اما اینکه این هشدار پلیس تا چه میزان می‌تواند رهی رفتار متخلفان و مجرمان تأثیرگذار باشد به عملکرد مستمر پلیس در این حوزه و میزان فرهنگ‌سازی رسانه‌ای برای آگاهی‌سازی عمومی بستگی دارد |صفحه ۱۴